

A-PBT-A-49/2013. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület **B.T.** (xxx; a továbbiakban: Kérelmező) által az **ABC Biztosító** (yyy; a továbbiakban: Biztosító) és az **ABC Bank** (zzz; a továbbiakban: Bank) (együttesen: Pénzügyi szolgáltatók) ellen benyújtott kérelmére indult, xxx ügyszám alatt nyilvántartásba vett, pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban a 2013. szeptember 12. napján megtartott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa felhívja a Bankot és a Biztosítót, hogy a Kérelmező xxx és yyy számú életbiztosítási szerződéseit a szerződések 2013 márciusában kezdeményezett visszavásárlása előtti állapotába állítsa vissza. A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Bankot és a Biztosítót, hogy az életbiztosítási szerződések visszavásárlása előtti állapotának visszaállításáról a visszaállítást követő 15 napon belül a Kérelmezőt írásban értesítsék.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézbesítésétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele, vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: *Psztv.*) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A Pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a Pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a Pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmező azon jogát, hogy a Pénzügyi szolgáltatóval szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a *Psztv.* 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Kérelmező 2013. május 21-én érkezett kérelmével fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvita rendezése érdekében. A kérelem tárgya az xxx és az yyy életbiztosítási szerződések a visszavásárlás előtti állapotba történő visszaállítása volt.

A kérelemben ismertetett tényállás szerint a Kérelmező a 2007. évben kötött aaa és a bbb számú kölcsönszerződéseivel yyy és az xxx számú, xxx életbiztosítási szerződéseket kötött, amelynek célja, hogy részben vagy egészben törlessze a kölcsönszerződések tőke részét. A Kérelmező előadta, hogy 2013. március 23-án a Bank tudta és beleegyezése nélkül

visszavásárolta az életbiztosítási szerződéseit, amelynek visszavásárlási összege az yyy számú biztosítási szerződés esetén 3.695.847,- Ft és az xxx számú biztosítási szerződés esetén 5.146.196,- Ft, összesen 8.842.043,- Ft volt. A Kérelmező szerint az életbiztosítások visszavásárlása miatt körülbelül egy millió forint veszteség érte. Rögzítette, hogy a Biztosító a visszavásárlási összegeket átutalta a Bank részére. A Kérelmező álláspontja szerint a Biztosító az egész eljárás során hibák sorozatát követte el, amely észrevételeit megírta a Biztosítónak, kérve az eredeti állapot visszaállítását, úgy, hogy a Biztosító ne reaktiválja, hanem hivatalból állítsa vissza életbiztosítási szerződéseit. A Kérelmező sérelmezte, hogy miután a fenti visszavásárlási összegeket betörlesztették banki kölcsöneibe, a kölcsönszerződések törlesztőrészlete nem csökkent, hanem növekedett. A Kérelmező a Pénzügyi Békéltető Testület előtt indított eljárás során az xxx és az yyy életbiztosítási szerződések, a visszavásárlás előtti állapotba történő visszaállítását kérte.

A Biztosító válasziratóban előadta, hogy a felek által jelen eljárásban nem vitatottan az xxx és yyy kötvényszámon érvényesen létrejött életbiztosításokat a Kérelmező 2007. január 5-én az xxx kötvényszámú életbiztosítást, és 2007. március 13-án az yyy kötvényszámú életbiztosítást az xxx Banktól igényelt kölcsön fedezeteként bevonta, amelynek következtében az életbiztosítási kötvények banki záradékkal lettek ellátva. Ezen záradékok, illetve a Kérelmező által aláírt engedményezési nyilatkozatok tartalma szerint a záradék hatálya alatt a visszavásárlási jogot kizárólag a Bank vagy annak mindenkori jogutódja gyakorolja. Közölte, hogy amikor 2013. március 6-án kelt levelét a Bank a Biztosítóhoz eljuttatta, akkor a Bank írásbeli kérelme alapján a Biztosító szerződésszerűen a záradékban illetve a biztosítási feltételekben foglaltak alapján teljesítette a visszavásárlást, és a visszavásárolt összeget átutalta a Bank által megadott bankszámlára, amelyről a Kérelmezőt 2013. március 26-án kelt levelében tájékoztatta. A Biztosító felhívta a figyelmet, hogy a Kérelmező az általa becsatolt engedményezési nyilatkozatban elfogadta a záradék tartalmát, és hozzájárult ahhoz, hogy a Bank a kölcsön fizetésének elmaradása miatt kezdeményezheti a biztosítási szerződés visszavásárlását. A Biztosító pedig nem jogosult vizsgálni a Bank visszavásárlási joga gyakorlásának okát.

Közölte, hogy a Biztosító a Kérelmezőt írásban megfelelően értesítette életbiztosítási szerződéseinek állapotáról, amelyet a válasziratóhoz elküldött okiratokkal bizonyít, beleérte az yyy kötvényszámú életbiztosítás vonatkozásában 2013. január 28-án kelt díj elmaradásra vonatkozó felszólító levelet is. Álláspontja szerint a Biztosító jogszerűen járt el az életbiztosítások visszavásárlása alkalmával és a panaszkezelés során több alkalommal is részletesen tájékoztatta a Kérelmezőt a reaktiválás feltételeiről, amellyel Kérelmező nem kívánt élni. A Biztosító akként nyilatkozott, hogy nem áll módjában egyéb intézkedéseket tenni, valamint egyezségét ajánlani. A Biztosító végezetül akként nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntésének nem veti alá magát.

A Kérelmező a 2013. július 11-én kelt kérelmében kérte a Bank bevonását az eljárásba, tekintettel arra, hogy az életbiztosítások Bank által kezdeményezett jogtalan visszavásárlása miatt a visszavásárlás előtti állapot visszaállítását kérte, és ehhez mind a Bank mind a Biztosító közreműködése szükséges.

A jogvita tárgyában 2013. július 15-én megtartott meghallgatáson az eljáró tanács a rendelkezésére bocsátott iratok, valamint előterjesztett nyilatkozatok alapján részletesen megvizsgálta és feltárta a kialakult pénzügyi fogyasztói jogvita mibenlétét, majd a meghallgatást – a tényállás további tisztázása és a Bank eljárásba való bevonása érdekében – 2013. augusztus 26. napjára elhalasztotta. Ezt követően a PBT elnökének megbízott helyettese 2013. augusztus 9-én, az eljáró tanács elnökének kezdeményezésére, az eljárási határidőt 30 nappal – a Psztv. 93. § (5) bekezdése alapján – meghosszabbította.

A Bank válasziratában előadta, hogy az életbiztosítási szerződések a kölcsönszerződésből fakadó késedelem miatt kerültek felmondásra. A Pénzügyi Békéltető Testület kérdésére úgy nyilatkozott, hogy a kölcsönszerződés nem tartalmaz határidőt arra vonatkozóan, hogy hány napos késedelem után vásárolja vissza a biztosítási szerződést, azonban a gyakorlatban 90 napos türelmi időt alkalmaz, amennyiben az ügyfél az életbiztosítás kapcsán késedelembe esik.

A Bank az életbiztosítás kapcsán közölte, hogy a biztosítási szerződések biztosítási összege több hitelösszeg mögé is fedezetként bevonásra kerülhetnek. A Biztosító által közölt várható lefutás alapján kalkulálta ki az egy hónapra eső biztosítási díj összegét, a Kérelmező esetében a biztosítási szerződés kapcsán megfizetett havi díj megfelelt az annuitás szerinti törlesztőrészlet összegének. Közölte, hogy a hitel-tőketörlesztés időpontjai idomultak a biztosítási termék sajátosságaihoz.

Előadta, hogy a biztosítási szerződés visszavásárlását követően a Kérelmező kisebb összegű hitele végtörlesztésre került.

A Bank véleménye szerint az életbiztosítási szerződések visszavásárlására jogosult volt. Hivatkozott a közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés I. 9. pontjára, miszerint *„A Hitelező fenntartja magának a jogot, hogy ha az Adós a jelen kölcsönszerződésből vagy az Életbiztosításból fakadó fizetési kötelezettségének határidőben bármely oknál fogva nem vagy csak részben tesz eleget, a Hitelező egyoldalúan átalakíthatja a Kölcsönt annuitásos törlesztőrészletűre. Adós a Hitelező ezen jogosultságát tudomásul veszi és elfogadja”*. Előadta, hogy a kölcsönszerződés V. 4. pontjában rögzítésre került, hogy *„A felek megállapodnak abban, hogy a jelen szerződésekben nem szabályozott kérdésekben az Üzletszabályzatban és a jelen hiteltípusra közzétett Hirdetményben foglaltak, valamint a Polgári Törvénykönyv rendelkezései és a bankkölcsönökről szóló mindenkor hatályos jogszabályokban foglaltak az irányadóak.”* Előadta, hogy az Engedményezési nyilatkozat záradékát aláírva, a Kérelmező a szerződések létrejöttkor akként nyilatkozott, miszerint *„Hozzájárulok és tudomásul veszem, hogy ha a Bank a kölcsön fedezetének elmaradása miatt kezdeményezi a biztosítási szerződésemmel visszavásárlását, ez esetben a biztosítási kötvényt 5 munkanapon belül köteles vagyok a Biztosítóhoz benyújtani”*.

A Bank a Pénzügyi Békéltető Testület kérdésére továbbá előadta, hogy az üzletszabályzat xxx pontja szerint *„A Bank, ha az Ügyfél a kölcsönszerződésből vagy az Életbiztosításból fakadó fizetési kötelezettségének határidőben bármely oknál fogva nem vagy csak részben tesz eleget, a Hitelező egyoldalúan átalakíthatja a Kölcsönt annuitásos törlesztésűre. A Bank ez esetben jogosult az életbiztosítás visszavásárlási értékét a kölcsönbe betörleszteni”*.

Az eljáró tanács elnöke a 2013. augusztus 26. napján megtartott meghallgatást az Eljárási Szabályzat 23. § (1) bekezdése alapján – a tényállás további tisztázása és esetleges egyezségkötés érdekében – 2013. szeptember 12. napjára elhalasztotta. Az eljáró tanács a Bankot további nyilatkozattételre hívta fel.

A Bank a Pénzügyi Békéltető Testület felhívására nyilatkozatában előadta, hogy a Bank jogosult a kölcsönszerződés alapján az ügyfél késedelem esetén a kölcsönszerződés törlesztési módját annuitás alapúra átállítani. A szerződés elválaszthatatlan részét képezi az xxx Üzletszabályzat, amelynek yyy pontja szerint *„A Bank, ha az Ügyfél a kölcsönszerződésből vagy az Életbiztosításból fakadó fizetési kötelezettségének határidőben bármely oknál fogva nem vagy csak részben tesz eleget, a Hitelező egyoldalúan átalakíthatja a Kölcsönt annuitásos törlesztésűre. A Bank ez esetben jogosult az életbiztosítás visszavásárlási értékét a kölcsönbe betörleszteni”*. A zzz pont szerint *„amennyiben a futamidő alatt a kölcsön törlesztési módja módosításra kerül, a Bank jogosult az életbiztosítás visszavásárlási értékét a kölcsönbe*

betörleszteni. Amennyiben a törlesztési mód módosításra úgy kerül sor, hogy a Bank kedvezményezett jogát az életbiztosításon a kölcsön futamidejének végig fenn kell tartani, akkor a futamidő alatt bekövetkező, pénzügyi intézmény általi kifizetés(ek)re a Bank jogosult. Amennyiben a kifizetés felhasználására vonatkozó, Bank által küldött rendelkező nyilatkozatot az Ügyfél a kézhezvételt követő 60 napon megfelelően kitöltve nem küldi vissza a Bank részére, akkor a Bank jogosult az összeget az esetlegesen fennálló késedelem rendezése (több kölcsön esetében, bármely kölcsön esetén felmerülő késedelem rendezésére) után a kölcsön díjmentes előtörlesztésére fordítani”.

A Bank az életbiztosítási szerződés visszavásárlási összegének hitelszerződésekbe történt betörlesztéséről nyilatkozva, közölte, hogy a visszavásárlási összegből az alábbi összegek kerültek kiegyenlítésre az aaa hitelügylet vonatkozásában:

184,- Ft - hitelkeret tartozás / 2013.04.03.

199.964,- Ft - kamat tartozás / 2013.04.03. / 784,81 CHF, ahol az árfolyam 254,793 HUF/CHF

1.508,- Ft - késedelmi kamat / 2013.04.03. / 5,92 CHF, ahol az árfolyam 254,793 HUF/CHF

16897,- Ft - havi tőketartozás / 2013.04.12. / 68,12 CHF, ahol az árfolyam 248,04435 HUF/CHF

71.886,- Ft - havi kamattörlesztés / 2013.04.12. / 289,81 CHF, ahol az árfolyam 248,04435 HUF/CHF

7.517.403,- Ft - előtörlesztés/2013.04.12. /30.306,-CHF, ahol az árfolyam 248,04435 HUF/CHF

A visszavásárlási összegből az alábbi összegek kerültek kiegyenlítésre: bbb hitelügylet vonatkozásában:

48.866,- Ft - hitelkeret tartozás / 2013. 03. 26.

469,- Ft - hitelkeret kamat tartozás / 2013. 03.31.

A hitelszámlán maradt 207.319,- Ft túlfizetés összege a havi törlesztőrészekbe beszámításra került. Rögzítette továbbá, hogy az ügylet annuitás alapúra történő átalakítására: 2013. március 12-én került sor. Az átalakítás napján érvényes árfolyam 246,137 HUF/CHF volt. Az átalakítást követő annuitás alapú törlesztőrészlet: 1318,42 CHF, valamint az átalakítást követően fennmaradó tartozás 111.885, 66 CHF volt.

A Bank a Pénzügyi Békéltető Testület felhívására akként nyilatkozott, hogy amennyiben azt a feltételezést veszi alapul, hogy ha a Kérelmező hitelei nem kerültek volna átalakításra és az életbiztosítás visszavásárlási értéke betörlesztésre, akkor a Kérelmezőnek a Bank felé fennálló tartozása - jelen levél kiállításának napját, és az ezen napra érvényes árfolyamot tekintve 947.921,- Ft (lejárt tartozásokra fordított összeg + jelenlegi tartozás + túlfizetésként elszámolt összeg) lenne. Hangsúlyozta, hogy jelen levélben számított értékek tájékoztató jellegűek, a lejárt tartozás összege az árfolyam változás miatt változhat, továbbá a tartozás összege kizárólag a Kérelmező Banknál fennálló kötelezettségeire vonatkozik. Közölte, hogy az életbiztosítással kombinált kölcsönszerződés alapján a tőkegyűjtés az életbiztosításban történik, így a tartozás teljes rendezéséhez az életbiztosításból adódó elmaradások megfizetése is szükséges.

A Bank a Pénzügyi Békéltető Testület felhívására közölte, hogy az életbiztosítások visszaállítása esetén, azt követően a Kérelmezőnek az aaa számú hitelügylet esetében 242,75 CHF, és a bbb számú hitelügylet esetében 894,15 CHF havonta esedékes törlesztési kötelezettsége lenne, amelyet meghaladóan köteles lenne az életbiztosítások havi díját is megfizetni. Hangsúlyozta, hogy az adatok eltérhetnek, tájékoztató jellegűek.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa előtt 2013. szeptember 12-én megtartott meghallgatáson a Kérelmező nem jelent meg, érdemi nyilatkozatot a Bank és a Biztosító nyilatkozatai kapcsán nem tett. Az eljáró tanács a felek közötti egyezség létrehozásának sikertelen kísérlete miatt a Psztv. 94. § b) pontja alapján a rendelkezésre álló iratok alapján az ajánlás rendelkező részében rögzített döntést hozta.

Az eljáró tanács a rendelkezésre álló iratok és adatok értékelése alapján arra jutott, hogy a Kérelmező kérelme nem megalapozatlan.

A rendelkezésre álló iratok szerint a Kérelmező, mint adós valamint édesanyja és édesapja, mint zálogkötelezett a Bank jogelődjével az xxx Bankkal 2007. április 6-án 20 éves futamidőre 16.410.000,- Ft és 4.455.000,- Ft összegű szabad felhasználású devizahitelt szerződéseket kötött. A hitelszerződések biztosítékaul a Bank és a szerződést kötő felek az adós és a zálogkötelezettek tulajdonában álló több ingatlanra zálogjogot alapító szerződést kötöttek. A hitelszerződésekbe a felek a tőketörlesztés teljesítése érdekében bevonták a Kérelmező 2007. január 5-én kötött xxx kötvényszámú, és a 2007. március 13-án kötött yyy kötvényszámú xxx befektetési egységekhez kötött életbiztosítási szerződéseit. Az életbiztosítási szerződéseket záradékkal látták el, amelyben a Kérelmező, az életbiztosítások szerződője és biztosítottja írásban hozzájárult ahhoz, hogy az életbiztosítási szerződések biztosítási szolgáltatása a biztosítási esemény bekövetkezése esetén a kölcsönszerződések fedezetül szolgáljon. Az engedményezési nyilatkozatban a Kérelmező, mint az életbiztosítások szerződője felhatalmazta a Bankot, hogy a kölcsönszerződés felmondása esetén a visszavásárlási jogot gyakorolja. A Kérelmező a záradékban aláírta, hogy a kölcsön szerződések futamideje alatt a kedvezményezett Bank hozzájárulása nélkül a Bank kedvezményezettként való jelölését nem változtathatja meg, a díjfizetést nem szüneteltetheti, a díjat nem csökkentheti, díjmentesítést nem kérhet, kötvénykölcsönt nem igényelhet, a szerződés teljes vagy részleges visszavásárlást nem kezdeményezheti, a szerződést nem reaktiválhatja, a szerződő/biztosított személyét nem változtathatja meg, és a garantált haláleseti biztosítási összeget nem csökkentheti. A záradékban a Kérelmező hozzájárult továbbá ahhoz, hogy ha a Bank a kölcsön fizetésének elmaradása miatt kezdeményezi az életbiztosítási szerződés visszavásárlását, a biztosítási kötvényt 5 munkanapon belül a Biztosítóhoz benyújtja.

A Kérelmező az életbiztosítási szerződésekben vállalt, a hitel tőkefedezetéül szolgáló biztosítási díjfizetési kötelezettségét teljesítette. A hitelszerződésekben vállalt ügyleti kamat és kezelési költséget tartalmazó törlesztési kötelezettségét 2012. év végéig rendszeresen megfizette, majd 2013. januártól kezdődően bár késedelmesen, de fizette. A Bank által csatolt iratok szerint a Bank az esedékes és meg nem fizetett törlesztőrészek megfizetésére a Kérelmezőt 2013. január 2-án, 2013. január 17-én, 2013. január 31-én, 2013. február 1-jén, 2013. február 18-án és 2013. március 18-án különböző összegeket közölve felszólította, amely levelekben felhívta a Kérelmező figyelmét arra, hogy lejárt tartozása meg nem fizetése esetén a Banknak jogában áll a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondani, a kölcsön felmondása esetén a biztosítékaul felajánlott ingatlan ellen a végrehajtási eljárást megindítani, és a 2011. évi CXXII. törvény 11. §-ában foglaltak szerint, a Kérelmező adatait a Központi Hitelinformációs Rendszernek átadni. A Kérelmező a Bank 2013. március 18-án kelt felszólító levele szerint az aaa számú hitelszerződés törlesztő részleteinek megfizetése tekintetében 66 napos késedelembe volt, lejárt tartozása 894,31 CHF és 15.518,- Ft volt.

A rendelkezésre álló iratok szerint a Bank a Biztosítónál 2013. március 6-án kezdeményezte a Kérelmező életbiztosítási szerződéseinek visszavásárlását, amelyek a Biztosító nyilatkozata szerint 2013. március 12-ig díjjal rendezettek voltak. A Biztosító 2013. március 22-ei

értéknappal az yyy számú életbiztosítási szerződés kapcsán 3.695.847,- Ft, az xxx számú életbiztosítási szerződés kapcsán 5.149.196,- Ft visszavásárlási összeget a Banknak kifizetett. A rendelkezésre álló iratok szerint mindkét életbiztosítási szerződés tartalmazott 2.500.000,- Ft – 2.500.000,- Ft eseti biztosítási díjat, amelyek a szerződések megszüntetése kapcsán a Banknak szintén kifizetésre kerültek.

A Bank az életbiztosítási szerződések visszavásárlási összegéből a Kérelmező az aaa számú hitelszerződését végtörlesztette, és a bbb számú hitelszerződést annuitásossá alakította át. Az életbiztosítási szerződések megszüntetése és a bbb számú hitelszerződés annuitásossá való átalakítása következtében a Kérelmező 2013 márciusától a bbb számú hitelszerződésnek mind a tőke mind az ügyleti kamatot és kezelési költségét a Banknak, egyenlő CHF összegű törlesztőrészekben köteles megfizetni. A Bank és a Biztosító az életbiztosítási szerződések visszavásárlásáról, az xxx számú hitelszerződés szerződés szerinti végtörlesztéséről, valamint a bbb számú hitelszerződés annuitásossá való átalakításáról a Kérelmezőt az ügyletek teljesülését követően értesítették.

A Kérelmező a Pénzügyi Békéltető Testülethez benyújtott kérelmében azt sérelmezte, hogy az általa 2007. évben, 20 éves tartamra kötött életbiztosítási szerződéseket a Bank visszavásárolta. Ezért a Kérelmező kérte az életbiztosítási szerződések visszavásárlása előtti állapot helyreállítását.

A Pénzügyi Békéltető Testületnek a fentiek alapján abban a kérdésben kellett döntést hozni, hogy a Bank szerződésszerűen járt-e el az életbiztosítási szerződések visszavásárlása során.

A Kérelmező és a Biztosító között létrejött életbiztosítási szerződések szerint az életbiztosítási szerződés felmondása, visszavásárlása, díjmentes leszállításának kérelme, az ún. maradékjogok a Kérelmező szerződőt illeti meg. Az életbiztosítási szerződéssel mindaddig, amíg a szerződésben kikötött biztosítási esemény nem következik be a szerződő rendelkezik, díjmentesítést kérhet, a szerződést megszüntetheti. Az adott esetben, mivel a Kérelmező életbiztosítási szerződéseit a Kérelmező hitelszerződéseinek teljesítésébe bevonták, a felek megállapodtak abban, hogy a Kérelmező életbiztosítási szerződéssel való rendelkezésének jogát korlátozzák. Ez a megállapodás az életbiztosítási szerződések engedményezési nyilatkozatában és záradékában jött létre. A Kérelmező rendelkezési jogának korlátozását jelenti az, hogy a Kérelmező az életbiztosítási szerződések díjmentesítését, teljes vagy részleges visszavásárlását csak a Bank hozzájárulásával kérhette volna.

A Kérelmező az életbiztosítási szerződések engedményezési nyilatkozatában a szerződések visszavásárlásának jogát arra az esetre engedményezte át a Bankra, ha a Bank a kölcsönszerződést felmondja. A Bank önálló szerződések megszüntetésére vonatkozó nyilatkozata tehát feltételhez kötött, a kölcsönszerződések felmondásához. A rendelkezésre álló iratok és a Bank nyilatkozata szerint a Bank az életbiztosítási szerződések visszavásárlása előtt egyik hitelszerződést sem mondta fel.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa szerint a Bank az életbiztosítási szerződések visszavásárlása során a szerződéseket megszegve járt el, a szerződések visszavásárlásának joga a kölcsönszerződések felmondása előtt nem illette meg. Az eljáró tanács szerint a Bank az életbiztosítási szerződésekkel csak abban az esetben rendelkezhet, ha a kölcsönszerződések felmondása nyomán a tartozás egy összegben esedékessé válik, mely esetben az életbiztosításban „gyűjtött” tőketartozás is esedékessé válik.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa szerint a Bank üzletszabályzatának xyz pontjába foglalt kikötés nem alkalmas arra, és nem értelmezhető oly módon, hogy a Kérelmező a kölcsön annuitásossá való átalakítása esetén, a Bankra engedményezte az életbiztosítási szerződés visszavásárlását. Az eljáró tanács szerint az üzletszabályzatban a Bank javára kikötött jog nem tekinthető az adós életbiztosítási szerződése visszavásárlási összegének Bankra történő átruházásának. Az üzletszabályzat kikötése nem feleltethető meg az engedményezési nyilatkozat tartalmának, az a Kérelmezőtől származó nyilatkozatot önkéntesen kitágítja. Az eljáró tanács szerint az életbiztosítás megszüntetésének joga és a visszavásárlási összeg másra, adott esetben a Bankra történő átruházása, különösen fogyasztóval kötött szerződések esetében, olyan szerkezetűnek, és megfogalmazását tekintve közérthetőnek kell lenni, amely kétségbe nem vonható, és amely megfelel a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 328. § (1) bekezdésében foglalt engedményezés szabályainak.

A fent említettek mellett nem merült fel adat arra nézve, hogy a Bank az üzletszabályzatban foglaltakat alkalmazta volna. Nem áll rendelkezésre ugyanis olyan irat, amely szerint a Bank a Kérelmező aaa számú kölcsönszerződését annuitásossá változtatta volna, és arról együttműködési kötelezettségére tekintettel a Kérelmezőt értesítette volna. Ezzel szemben a Bank 2013. március 18-án a Kérelmezőt aaa számú kölcsönszerződése törlesztőrészletének megfizetésére szólította fel, miközben 2013. március 6-án kelt az életbiztosítások visszavásárlására vonatkozó igénybejelentése. Az eljáró tanács nem ért egyet és jogellenesnek tartja a Bank azon gyakorlatát, miszerint a kölcsönszerződés törlesztőrészleteinek késedelmes megfizetése esetén a Bank szerződéses felhatalmazás nélkül, az adós halál esetre szóló biztosítási fedezetet is tartalmazó életbiztosítási szerződését megszünteti.

Az eljáró tanács nem ért egyet a Biztosító válasziratában közöltekkel sem, azaz azzal, hogy az életbiztosítási záradéknak a Kérelmező által aláírt engedményezési nyilatkozata azt tartalmazza, hogy a visszavásárlási jogot kizárólag a Bank gyakorolhatja.

Az eljáró tanács döntése meghozatala során értékelte azt is, hogy az életbiztosítási szerződések Bank által történt megszüntetése a Kérelmező baleseti halálra, baleseti rokkantságra és egészségbiztosításra vonatkozó biztosítási fedezetét is megszüntette.

A Pénzügyi Békéltető Testület szerint a Bank az életbiztosítási szerződések visszavásárlása során szerződésszegően járt el, mert a kölcsönszerződés felmondása nélkül a Kérelmező életbiztosítási szerződéseit nem vásárolhatta vissza. A Ptk. 318. § (1) bekezdés szerint a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősségre a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályait kell alkalmazni. Az eljáró tanács szerint az adott esetben a Bank jogellenesen a szerződést elszegve járt el, a Ptk. 339. § (1) bekezdés szerint felelőssége megállapítható. A Ptk. 355. § (1) bekezdése alapján köteles a szerződések visszavásárlása előtti állapotot visszaállítani. A szerződések visszavásárlása előtti állapot visszaállítása kapcsán az eljáró tanács figyelembe vette a felek nyilatkozatát. Eszerint a Kérelmező az életbiztosítási szerződések visszavásárlása előtti állapotának helyreállítását kérte, amely a Bank és a Biztosító nyilatkozata szerint nem lehetetlen. Az eljáró tanács a felek nyilatkozatai alapján döntött a szerződésszegés előtti állapot visszaállítása iránt. Az eljáró tanács megjegyzi, hogy az életbiztosítási szerződések visszavásárlás előtti állapotának visszaállításakor a felek hatékony együttműködése szükséges, a visszavásárlás óta eltelt időszakban esedékessé vált törlesztőrészletek, és biztosítási díjak elszámolása és megfizetése tekintetében.

Az eljáró tanács végül megjegyzi, hogy a befektetési egységekhez kötött életbiztosítási szerződés eseti díjára vonatkozó kikötés szerint az eseti díjából képzett egységek a

biztosítási tartam során bármikor a szerződő által visszavásárolhatók. Az életbiztosítás eseti díja unit-linked szerződések esetén sajátos biztosítási díjnak tekinthető, amely a rendszeres díj sorsát nem osztja, az eseti díj befizetése és visszavásárlása mintegy bankszámlaként működik a szerződésben. A Kérelmező életbiztosítási szerződéseiben befektetett összesen 5.000.000,- Ft összegű eseti díj, az eseti díj sajátossága okán nem a kölcsön tőkeösszegének fedezetéül szolgál.

A Psztv. 94. § b) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdekében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a 4. §-ban meghatározott szervezet vagy személy az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezőként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

Mivel a Kérelmező kérelme a fentiek szerint részben megalapozott és a Pénzügyi szolgáltatók az ügyben alávetési nyilatkozatot nem tettek, az eljáró tanács a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2013. szeptember 18.

Trencséniné dr. Molnár Ágnes s.k.,
az eljáró tanács elnöke

dr. Nagy Szabolcs s.k.,
az eljáró tanács tagja

Elek Mariann s.k.,
az eljáró tanács tagja